

Szlovák és magyar íróvendégek a Tanárképző Főiskolán

Október 10-én, Szeged felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából csehszlovák írókúldöttség látogatott Szegedre. A Magyar Írók Szövetsége Dél-Magyarországi Csoportja és a Tiszatáj Szerkesztősége vendégeiként Szegeden tartózkodó írók: Ctibor Stitnický író, Mikulás Kovács költő, Dobos László író, szerkesztő és Tózsér Árpád költő 10-én, délután 4 órakor író-olvasó találkozón vett részt a főiskola dísztermében.

A csehszlovákiai vendégeket elkísérte Benjámín László Kossuth-díjas költő, aki szintén megjelent a főiskolai találkozón, ahová eljött a József Attila szoboravatató ünnepség alkalmából Szegedre érkezett Köpeczi Béla, az MSZMP Központi Bizottság Tudományos és Kulturális Osztályának vezetője, valamint Garai Gábor József Attila-díjas költő is.

A vendégeket dr. Szabó László, a Szegedi Tanárképző Főiskola igazgatóhelyettese köszöntötte. A művek után, a megjelent érdeklődők kérdéseire Ctibor Stitnický és Garai Gábor írók válaszoltak.

Győri Ilona főiskolai hallgató, a művek tolmácsolóinak egyike. A találkozó közönsége nagy érdeklődéssel hallgatta szlovák és magyar vendégeink verseit, elbeszéléseit.

A csehszlovák-magyar író-olvasó találkozó résztvevőinek egy csoportja. Az első sorban balról jobbra: Mocsár Gábor, Dobos László, Benjámín László Kossuth-díjas, Ctibor Stitnický és Garai Gábor József Attila-díjas író ül a vendégek közül.

Minden munkás, paraszt és értelmiségi ifjúnak egyetlen szövetségbe kell tömörülni. Ha a különböző pártok meg tudták találni egymást, akkor mi fiatalok sem hallgathatunk suttogó propagandára, sem a fölöslegesen aggódókra. Cselekednünk kell mégpedig sürgősen. Nem nézhetjük tétlenül a felnöttek erőfeszítéseit. Vállalunk, követelnünk kell a reánkén munkát. Az üzemek és földek ifjúmunkásainak a tanuló ifjúsággal együtt föl kell sorakozni a Nemzeti Bizottság mögé."

Közben december 7-én Debrecenben megalakul a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség, amely a debreceni demokratikus ifjúságot kívánja egységes ifjúsági szervezetbe tömöríteni. Nem lép fel azzal az igénnyel, hogy felhívja az ország ifjúságát hasonló demokratikus szervezethez megalakítására. Tevékenységében legjelentősebb az antifasiszta propaganda és a néphadseregbe való mozgósítás.

A Debrecenben megalakult Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség — bár programja nem vált általánossá — lett a később kibontakozó országos ifjúsági szervezet névadója. A felszabadult ország részében elsőnek a szegedi Kommunista Ifjúsági Szövetség fogalmazza meg a különböző ifjúsági szervezetekbe tömörült ifjúság összefogásának konkrét tervét, egy leendő demokratikus ifjúsági szövetség közvetlen soron levő feladatait. A Dél-magyarországi „Demokratikus Ifjúsági Szövetség!” című cikkében a következőket írja: „Az ifjúsági szervezeteknek, melyek az ifjúság politikai nevelését biztosítják el kell foglalniuk a helyüket a független, szabad és demokratikus Magyarország életében.

A politikai élet az erők helyes kihasználását, az erők összefogását kívánja. A szegedi ifjúsági szervezetek felismerték az egység építő-

erejét és demokratikus szövetségbe kívánnak tömörülni.

A munkás, paraszt és polgári ifjúság egységének erejével akarják a fasiszmus szellemi és tárgyi csőkevényeinek kiirtását és a demokratikus szabadságjogok biztosítását minden tagja részére. A szövetségnek.

A demokratikus ifjúsági szövetség össze kívánja fogni a magyar ifjúság egészét, és végre a helyes magyar nemzeti érdekek védelmére. A 48-as szabadságharc ifjúságának példájára csatasorba áll, várja a honvédelmi miniszter bejelentését az új magyar hadsereg felállításáról. Sürgősen azt, hogy a magyar ifjúság mielőbb kezében fegyverrel is részt vehessen nemzetének felszabadításában. Várja és sürgeti a közoktatás új rendjét, amely a tisztánlátás és helyes reagálás fegyverével vertezi fel a magyar ifjúságot. Várja a parasztfiúság földreform útján való felemelését, valamint a tanoncok kérdésének rendezését. Magáévá teszi és népszerűsíti a Nemzeti Függetlenségi Front programját, támogatja az Ideiglenes Nemzeti Kormányt programja keretében a szegedi munkával, és ha kell vérel is."

Az itt körvonalazott program nagy visszhangra talált a többi ifjúsági szervezetben is. Megértették és helyeselték a Kommunista Ifjúsági Szövetség felhívásának lényegét: csak egységes fellépéssel, a kommunista párt programját magának valló Magyar Nemzeti Függetlenségi Front célkitűzéseinek megvalósításáért munkálkodva képes az ifjúság saját jövőjét biztosítani, követeléseinek érvényt szerezni.

A KISZ gyorsan reagált első felhívásának kedvező visszhangjára és december 31-én közzé teszi az egységes demokratikus ifjúsági szövetség alapjául szolgáló programterveze-

tet, amely valamennyi Szegeden akkor működő ifjúsági rétegszervezet legfontosabb követeléseit tartalmazta.

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front célkitűzésein alapuló javaslat kifejezte a magyar ifjúság egészének követeléseit, alapot adva ezzel egy országos ifjúsági egység létrehozására. A javaslat nyilvánosságra hozatalával a konkrét megvalósuláshoz érkezett a kommunista párt által javasolt demokratikus ifjúsági szövetség létrehozása.

Az ifjúság egységéért következetesen harcoló szegedi KISZ — bár legerősebb és legszélesebb körű munkát végző ifjúsági szervezet volt Szegeden — feladta szervezeti autonómiáját és a magyarság közös céljait és feladatait.

Megszabta az ifjúság helyét a magyar társadalmi és politikai életben. Nem külön utakon akart járni, hanem szervesen kapcsolódva az országosan elfogadott programhoz akarta megvalósítani célkitűzéseit.

Nem avantgardista módon, hanem az ország demokratikus pártjai és közvéleménye által elfogadott, majd kormányprogrammá emelt célkitűzéseknek az ifjúság nyelvére való lefordításával és megvalósításukban való cselekvő részvétellel akarta kezébe venni saját sorsának kialakítását és komoly tényezővé válni a magyar közéletben.

A különböző szegedi ifjúsági szervezetek a közéleti programot — amelyben jelentős helyet kaptak legfontosabb célkitűzéseik — előzetes tanácskozásokon elfogadták. Kifejezték akaratukat az egyesülésre. A megírt program elvi alap-

Az egyetemi ifjúság politikai szemlélete céltudatosabbá vált

KISZ küldötttervezlet és vezetőségválasztó ülés a József Attila Tudományegyetemen

Küldött- és vezetőségválasztó értekezletet tartott 1964. október 1-én a József Attila Tudományegyetem KISZ Bizottsága.

Az értekezleten Kiss Ákos TTK-hallgató tett javaslatot az ülés elnökségének összetételére. Javaslatára alapján az ülés elnökéül dr. Végh Gyula, a Tudományegyetemi KISZ Végrehajtó Bizottságának tagja mellett az elnökségi asztalnál foglaltak helyet: dr. Ágoston György egyetemi tanár, dékánhelyettes, mint a távollevő rektor képviselője, dr. Bíró Lajos, a KISZ Csongrád megyei Bizottságának első titkára, dr. Koncz János, a Csongrád megyei bizottság osztályvezetője, Várkonyi Zoltán, a Tudományegyetem KISZ Végrehajtó Bizottságának titkára, dr. Kocsondi András és dr. Földi Gábor.

A KISZ Bizottság beszámolóját a végrehajtó bizottság nevében Várkonyi Zoltán titkár terjesztette elő. Bevezetőül közölte, hogy a KISZ Központi Bizottsága 1964. decemberére összehívta a KISZ VI. Kongresszusát, s a végrehajtó bizottság számvetése ennek jegyében történik.

Részletesen foglalkozott a beszámoló a tudományos diákkörök, a kulturális élet és sportmunka eredményeivel és hiányosságaival, a társadalmi munkák problémáival, s hangoztatta:

— A társadalmi munka végzése, ill. az építőtáborban kifejtett munkák területén különösen 1960—62-ben jelentős eredményeket értünk el.

— 1962-től változás állott be, különösen élesen mutatkoztak meg a problémák 1963—64-ben. Ennek oka volt: a keretek irreális

meghatározása, a felelőtlenség; a hallgatók jelentős része már középiskolában is volt táborban; az agitáció nem volt megfelelő. — a hallgatók jelentős része pénzkereséssel tölti idejét, — külföldre mennek, — az építőtábori munka nincs úgy megbecsülve, mint régebben, — a helymegválasztás, az építőtábori ellátottság és a vezetés színvonalának gyengesége. A résztvevő brigádok túlnyomó többsége becsületesen végezte munkáját, amelyet bizonyít a táborban elért számos 1—3. hely. A jövőben sokkal szervezettebben kell a munkákra a hallgatókat mozgósítani, ugyancsak növelni kell az agitációs mun-

kát az építőtáborba való jelentkezéskor.

A beszámolóhoz többek között hozzászólt: Ambrus György, dr. Ruzsoly József, Németh Jenő, Hevér László, Kiss Ákos, Hackl Lajos, Koncz Jánosné, Farkas István, dr. Bíró János, dr. Kocsondi András, Suhai Ferenc.

A vitát Várkonyi Zoltán titkár zárta le. Zárszában három főkérdéssel: a diákkörök, az építőtáborok és a politikai nevelőmunka megújításának problémáival foglalkozott.

A lemondott KISZ V. B. helyére 31 tagú új egyetemi KISZ Bizottságot választott az ülés, valamint 8 póttagot és 7 Revíziós Bizottsági tagot.

Szoboravatás a Természettudományi Karon

A Természettudományi Kar központi épületének előcsarnokában okt. 12-én du. 4 órakor leleplezték Bolyai Farkasnak és Bolyai Jánosnak, az intézet névadóinak bronzszobrait. Az avatáson megjelentek az egyetem részéről: dr. Szabó Zoltán akadémikus, rektor és a kar tanárai, valamint Hofgesang Péter, a Hazafias Népfőrt Városi Bizottságának titkára.

A szobrokat átvevő megnyitójában dr. Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus, Kossuth-díjas egyetemi tanár, dékán köszönetet mondott az alkotó Kiss István szobrászművésznek.

Dr. Soós Gyula tanszékvezető egyetemi tanár ismertette és méltatta a „magyar tudomány kiváló művelőit, a két Bolyait” munkásságát. A Kossuth-díjas egyetemi tanár beszélt az utókorra

hagyott szellemi kincseikről. Megemlítette Bolyai Farkas geometriai eredményeit a sokszögek területén. Majd rátért Bolyai János, a XIX. sz. legnagyobb matematikusának vívmányaira, a komplex számok elméletének, a nem euklideszi geometria felfedezésének jelentőségére. Dr. Soós Gyula szöveg után a tételek ismeretelméleti következményeiről, a materializmus jelentős győzelméről a kanti tér—apriorizmus fölött, a relativitás elméletben játszott szerepéről. A felfedezések új megvilágításba helyezték a matematika és a valóság viszonyát, a világnézetünk alátámasztására is szolgálnak. A város utcáit nevezett el Bolyairól, a szobrok segítségével szellemi ebrentartását — fejezte be szavait a professzor.

Zárszában dr. Szőkefalvi-Nagy Béla kiemelte, hogy a szobrok nem csak esztétikai élményt nyújtanak, hanem emlékeztető példát is hirdetnek: a nehéz körülmények között is világraszólót alkotó tudósok példáját.

Szegedi bölcsészhallgatók a Szovjetunióban

A Művelődésügyi Minisztérium U-azási Bizottsága szervezésében tizenöt bölcsészhallgató kiküldetésen vesz részt október 6-tól nov. 6-ig Moszkvában, a Lomonoszov Egyetemen. A Pedagógiai Főiskoláról tizen márcs-án elindultak Pestre, a minisztériumban délelőtt megkapták az „ukáz”, hálókocsival és a teljes ellátás biztosításával.

A tanulmányút célját a nyelvgyakorlat jelenti. Heti nyolc órát foglalnak le a beszédgyakorlatok. A tavalyi tapasztalatok szerint gazdag program várja hallgatóinkat. A gyakorlatokon és óralátogatásokon kívül alkalom nyílik, tapasztalat-átvételre a szakterület kiváló szakembereivel. Ferincz István, a szlavisztikával foglalkozó ötöd. éves bölcsész Vinogradov professzorral szeretne beszélni, vagy „Eszak Velencéjében” Szokolovával, ha megvalósul egy leningrádi túra.

A Művelődésügyi Minisztérium a keretét ötven főre tervezte. Szeged, megelőzve Budapestet és Debrecenét huszonöt diákot adott. A vezetéssel, a Kari Pártszervezetel egyetértésben az Orosz Nyelvi Intézet tanársegédjét, SONKOLY Pált bízták meg. A résztvevő hallgatók: FERINCZ István, SZABÓ Eszter, KADÁR Erika, RIGÓ Béla, SZTARECKY Mária, VERES Miklós, IVÁNYI Adrienne (V. évf.), SZALAMIN Edít, KELEMEN János, KALMÁR Zsuzsa, NAGY Zsuzsa, HAN Anna, PIGNICZKY Ilona, SZACSKÓ Györgyné, VALL Klára.

szegedi MADISZ szervezésével, segítségével több vidéki városban, községben Észak-Magyarországon pedig a debreceni szervezet példája nyomán alakulnak meg az egységes demokratikus ifjúsági szervezetek.

Az egész ország ifjúságát összefogó Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség programját 1945. február 18-án a budapesti Kommunista Ifjúsági Szövetség lapja, a Szabad Ifjúság hozta nyilvánosságra.

Ez a program már alapot adott az egész országra kiterjedő egységes ifjúsági szervezet kialakítására és összefogására. Lényegében ugyanúgy, de körültekintőbben fogalmazta meg az ifjúsági szövetség programját, mint a szegedi MADISZ programja.

A Magyar Kommunista Párt kezdeményezésére megalakult MADISZ össze akarta fogni az egész ország demokratikus ifjúságát egy közös cél: az ország újjáépítésében, védelmében való egységes és aktív részvétel érdekében.

Célul tűzte ki az ifjúság politikai, kulturális nevelését és érdekvédelmét.

Az akkori politikai helyzetben azonban nem válhatott egyedül ifjúsági szövetségé, mert szinte az országosan kibontakozó ifjúsági szövetséggel egyidőben alakulnak meg a különböző demokratikus pártok mellett az önálló ifjúsági szervezetek, majd a belső reakciók erők viszonylagos felélnkülése idején újból működni kezdek a különböző klerikális ifjúsági szervezetek is.

A MADISZ hú maradt célkitűzéseivel.

harcolt az ifjúság egységéért, komoly küzdelmet vívott a felélnkülő klerikális és reakciós ifjúsági szervezetekkel, munkájának nyomán Szegeden a legvonzóbb ifjúsági szervezet maradt.

Dr. Nagy István